

De uitvoeren der voortbrengselen van den landbouw bedroegen, volgens de *Staatscourant* van den 19 Maart 1875 en de *Koloniale Verslagen*, in:

Jaren.	Suiker.	Duizendtallen.		Kilogrammen.				
		Kilogrammen.	Liters.	Melasse.	Rum en Dram.	Koffie.	Katoen.	Cacao.
1850.	15,363			2,786	284	372	448	81
1855.	17,142			2,966	608	227	511	114
1860.	16,500			3,132	604	241	277	250
1865.	7,706			1,397	129	117	171	327
1870.	11,021			1,368	324	8	240	528
1871.	11,713			1,141	590	4	110	539
1872.	11,833			1,285	558	0.9	118	822
1873.	12,374			1,886	802	27	87	814
1874.	10,947			1,241	916	0.4	57	1,102
1875.	8,903			1,134	757	0.6	65	1,153
1876.	10,062			1,542	748	0.3	64	1,347
1877.	10,971			1,640	1,254	0.1	95	1,398
1878.	7,823			1,311	718	0.05	84	556
1879.	11,633			1,936	920	0.6	102	1,113
1880.	9,891			1,617	708	0.2	17	857

De uitvoer van goud bedroeg in 1880 680,672 gram.

Zie verder de breede bijlagen van het *Koloniaal Verslag*.

In 1880 werden 7 zeebrieven uitgereikt.

Het getal afgegeven passen voor vaartuigen was 223, waaronder 68 voor Nickerie en Coronie.

CURAÇAO.

BEVOLKING. Op den 31 December 1880:

Burgerlijke staat.

	Mannen.	Vrouwen.	Totaal.	Gehuwden,	Gesloten	Daarbij
				weduwnaars en weduwen.	huwe- lijken.	geëchte kinderen.
Curaçao.	10,629	13,517	24,146 ¹⁾	2,884	134	27
Bonaire.	2,407	2,579	4,986	1,171	25	20
Aruba.	2,947	3,257	6,204	908	45	71
St. Martin (Ned. ged.)	1,374	1,768	3,142	446	25	64
St. Eustatius.	955	1,142	2,097	287	1	—
Saba.	906	1,049	1,955	?	?	?
In 1880.	19,218	23,312	42,530	?	?	?
" 1879.	19,208	23,239	42,447 ²⁾	?	188	155

Naar de *geboorteplaats* was de bevolking dus onderscheiden:

Woonplaats.	op het eiland.	elders in West-Ind.	Geboren		Totaal.
			in Nederl.	in andere oorden.	
Curaçao.	23,192	300	180	706	24,378 ³⁾
Bonaire.	4,971	—	10	5	4,986
Aruba.	5,724	381	13	86	6,204
St. Martin (Ned. ged.)	3,018	97	14	13	3,142
St. Eustatius.	1,990	94	9	4	2,097
Saba.	?	?	?	?	1,955
In 1880.	?	?	?	?	42,762
" 1879.	40,549	924	254	720	42,447 ⁴⁾

Het getal *geborenen* en *overledenen* bedroeg:

	Geboren.			Waarvan buit. echt.	Overleden.		
	Mann.	Vrouw.	Tot.		Mann.	Vrouw.	Tot.
op Curaçao.	507	485	992	763	227	264	491 ⁵⁾
" Bonaire.	80	96	176	94	38	50	88
" Aruba.	105	122	227	136	38	28	66
" St. Martin (Ned. ged.)	65	69	134	96	21	27	48
" St. Eustatius.	34	25	59	45	19	13	32
" Saba.	28	34	62	10	9	15	24
In 1880.	819	831	1,650	1,144	352	397	749
" 1879.	799	774	1,573	1,126	355	375	730 ⁶⁾

¹⁾ Het garnizoen is onder de bevolking van het eiland Curaçao niet begrepen.

²⁾ Id. In het vorig *Overzicht* is ten onrechte het omgekeerde gezegd.

³⁾ Met inbegrip van het garnizoen. ⁴⁾ Zonder het garnizoen.

⁵⁾ Hieronder 20 levenloos aangegevenen. ⁶⁾ Hieronder 17 levenloos aangegevenen.

Naar de *kerkgenootschappen* was de bevolking verdeeld, als volgt:

	Hervormden.	Metho- disten.	Roomsch- Kath.	Israë- lieten.	Totaal.
Curaçao.....	1,718	—	21,840 ¹⁾	820 ¹⁾	24,378 ²⁾
Bonaire.....	141	—	4,843	2	4,986
Aruba.....	445	—	5,756	3	6,204
St. Martin (Ned. ged.)..	2,093	314	735	—	3,142
St. Eustatius.....	1,116	730	250	1	2,097
Saba.....	1,425	—	530	—	1,955
In 1880.....	6,938	1,044	33,954	826	42,762
" 1879.....	6,925	1,056	32,963	1,503	42,447 ³⁾

MEDEDEELINGEN VAN ALGEMEENEN AARD. De verhouding tot de republiek Venezuela onderging geene verandering. In de maand Augustus 1880 kreeg het Bestuur van Curaçao door eigenhandige brieven van Venezolaansche uitgewekenen de bewijzen in handen, dat zij van de hun op dat eiland verleende gastvrijheid misbruik maakten door er vijandige plannen tegen de regeering van Venezuela op te zetten. Naar aanleiding hiervan werd hun het verder verblijf in de kolonie ontzegd.

De haven van Curaçao werd in 1880 bezocht door een Duitsch en een Amerikaansch oorlogsstoomschip, en in het begin van 1881 door een Duitsch, een Amerikaansch, een Fransch en een Oostenrijksch oorlogsstoomschip. De reede van St-Eustatius werd door een Engelsch oorlogsstoomschip bezocht.

ALGEMEEN EN GEWESTELIJK BEHEER. Bij koninklijke besluiten van den 31 Mei 1880 werd de Heer H. B. KIP, op zijn verzoek, als Gouverneur van Curaçao ontslagen en vervangen door den Heer I. H. A. W. BARON VAN HEERDT TOT EVERSBERG, die den 1 October het bestuur der kolonie aanvaardde.

In de plaats van wijlen den Heer J. J. B. QUANT, gezaghebber van Saba, werd bij koninklijk besluit van den 17 Augustus 1880 benoemd de Heer J. H. W. GRAVENHORST, waarnemend gezaghebber van Bonaire.

1) Volgens het vorig *Koloniaal Verslag* telde men op Curaçao bij het einde van 1879 20,887 Roomsch-Katholieken en 1,497 Israëlieten. Het belangrijk verschil tusschen de cijfers van 1880 en deze is niet toegelicht.

2) Met inbegrip van het garnizoen.

3) Zonder het garnizoen.

Tot leden van den Kolonialen Raad zijn in 1880 benoemd: de Heeren E. S. L. MADURO, Mr. SOL, C. HENRIQUES en J. P. E. GORSIRA.

De onderstand, in 1880 aan hulpbehoevende vrijgemaakten verleend, bedroeg: op Curaçao *f* 2,299, op Bonaire *f* 351, op Aruba *f* 200, op St-Martin *f* 798, op St-Eustatius *f* 1,006, op Saba *f* 565; te zamen *f* 5,220, tegen *f* 4,750 in 1879.

MILITAIR BEHEER. *Landmacht*. Op den 31 December 1880 was de sterkte van het garnizoen op Curaçao, als volgt: 5 officieren der infanterie, 1 luitenant der artillerie (instructeur) en 225 onderofficieren en manschappen; de geneeskundige dienst werd waargenomen door 1 officier van gezondheid (2 waren met verlof in Nederland) en 1 apotheker 3de klasse.

De stedelijke schutterij op Curaçao bestond op ult^o. Dec. 1880 uit 22 officieren en 378 onderofficieren en manschappen; de landelijke schutterij op dat eiland telde 13 officieren en 120 onderofficieren en manschappen.

De schutterijen op de andere eilanden waren op genoemd tijdstip sterk:

	Officieren.	Onderofficieren en manschappen.
Bonaire.....	2	250 ongeveer.
Aruba.....	3	648
St. Martin (Ned. ged.).....	1	50
St. Eustatius.....	1	27

De gezondheidstoestand van het garnizoen was gunstig.

In het landshospitaal op Curaçao werden verpleegd 433 personen, van welke 12 overleden; op ult^o. Dec. 1880 waren nog 23 personen in behandeling.

Zeemacht. Zijner Majesteits stoomschip *Cornelis Dirks* bleef tot in Mei 1880 in de wateren van Curaçao gestationneerd en werd, nadat het station tijdelijk door het stoomschip *Alkmaar* bezet was geweest, vervangen door het stoomschip *Bonaire*.

Onder de schepelingen van het stoomschip *Alkmaar* kwamen 18 gevallen van gele koorts voor, waarvan 10 met doodelijken afloop.

RECHTSWEZEN. POLITIE. GEVANGENISWEZEN. *Rechtswezen*. Het Hof van justitie in de kolonie Curaçao behandelde in 1880 26 burgerlijke en 22 strafzaken. Bij het kantongerecht op Curaçao werden 59 vonnissen in burgerlijke en 23 in strafzaken uitgesproken, bij

den raad van Justitie op St. Martin 5 in strafzaken; bij den raad van justitie op St-Eustatius 9 in burgerlijke en 4 in strafzaken, bij het kantongerecht aldaar 3 in burgerlijke en 5 in strafzaken; bij het kantongerecht op Bonaire werden behandeld 12 burgerlijke en 8 strafzaken, bij dat op Aruba 4 burgerlijke en 3 strafzaken, en bij dat op St-Martin 8 burgerlijke en 8 strafzaken. De bij het kantongerecht op Saba behandelde zaken waren van weinig beteekenis.

Politie. Op den 31 December 1880 bestond de brigade marechaussee uit 1 brigadier-majoor, 5 brigadiers en 48 marechaussees.

Gevangeniswezen. Gedurende het jaar 1880 werden opgenomen in de gevangnissen op Curaçao 127 (in de Willemstad 79), in de gevangenis op Bonaire 6, op Aruba ?, op St-Martin 28, op St-Eustatius 9 personen.

De opbrengst van den arbeid der gevangenen op Curaçao, die een handwerk hebben uitgeoefend, bedroeg *f* 378.

MIDDELEN VAN BEHEER, MET HET RECHTSWEZEN IN VERBAND.

Hypotheekbewaarder. Op ult^o. December 1879 waren:

ingeschreven.....588 posten (587 a 5 tot 12 pCt. ¹) te zamen *f* 2,565,975
in 1880 kwamen er bij 65 " (63 a 6 " 12 " ²) " " 467,171

te zamen...653 " " *f* 3,033,146

in 1880:

doorgehaald.....72 " (71 a 6 tot 12 pCt. ¹)....." 380,060

bleef ult^o. Dec. 1880..581 "....." *f* 2,653,086

Weeskamers. Het bedrag der gelden onder de administratie van de weeskamer op St-Martin was op den 31 Dec. 1880 *f* 1,774, op St-Eustatius *f* 3,649.

EEREDIENST. *Protestantsche gemeenten.* Het getal predikanten der Hervormde gemeente op Curaçao bedraagt 2, aan wie tevens het bezoeken der gemeenten op Bonaire en Aruba, waar godsdienstonderwijzers gevestigd zijn, is opgedragen. Op St-Martin en op St-Eustatius geniet de leeraar van het Methodisten-genootschap jaarlijks eene toelage van *f* 1,200. Op Saba is een Anglicaansche leeraar

1) Eene inschrijving zonder rente.

2) Twee inschrijvingen zonder rente.

gevestigd, belast met den dienst in de hoofdplaats en in het dorp Windwardside, onder genot eener door het Gouvernement toegestane toelage van *f* 1,200 's jaars en van bijdragen der gemeenteleden.

	Gedoopt.	Tot lidmaat aangenomen.	Ingezeg. huwelijken.
Curaçao.....	10	1	8
Bonaire.....	—	—	—
Aruba.....	—	—	—
St. Martin (Ned. ged.)..	83	43	24
St. Eustatius.....	41	—	—
Saba.....	43	—	10

Op Saba werd door 220 personen deelgenomen aan het Heilig Avondmaal. De gemeente aldaar is in 1881 ééns door den Anglicaanschen bisschop van het eiland Barbados bezocht.

Roomsche-Katholieke gemeenten. In de kolonie Curaçao bevonden zich bij het einde van 1880 16 van gouvernementswege bezoldigde geestelijken van den 2den rang, door den op het eiland Curaçao gevestigden Apostolischen vicaris, naarmate van de behoefte, op de onderscheidene eilanden der kolonie geplaatst: op Curaçao 9, op Bonaire 2, op Aruba 3, op St-Martin 1 en op Saba 1. Behalve dezen waren er nog 5 onbezoldigde geestelijken werkzaam. In de vacature, ontstaan door het overlijden van den geestelijke op St-Eustatius was op genoemd tijdstip nog niet voorzien.

	Gedoopt.	Huwelijksinzegeningen.
Curaçao.....	1,356	179
St. Martin (Ned. ged.).....	38	3
Saba.....	19	1

Op Saba deden 112 kinderen hunne eerste communie.

Van de gemeenten op Bonaire, Aruba en St-Eustatius zijn geene opgaven ontvangen.

Israëlietische gemeenten. Bij de Ned.-Herv.-Israëlietische gemeente, die op ult^o. December 1880 337 zielen telde, werden 2 huwelijken kerkelijk ingezegend.

Het kapitaal der Protestantsche kerk op Curaçao bedroeg op ult^o. December 1880 *f* 56,550, dat der Nederl.-Port.-Israëlietische gemeente *f* 74,031.

De Nederl.-Herv.-Israëlietische gemeente had eene uitgave van *f* 4,647; hare ontvangsten, waaronder een subsidie uit de koloniale kas, bedroegen *f* 4,935.

LIEFDADIGHEID. In 1880 werden in het *Krankzinnigengesticht* 6 personen opgenomen en 6 ontslagen (3 herstelden); 2 overleden. Op den 31 December 1880 waren aanwezig 10 lijdens. De uitgaven maakten eene som van *f* 3,170 uit.

Het getal verpleegde *Leprozen* bedroeg: op *Curaçao* 13, op *St-Martin* 17. Bij het einde van 1880 bevonden zich 22 lijdens op *St-Eustatius*. Op *Curaçao* werd uitgegeven *f* 2,752, op *St-Eustatius* *f* 1,869.

De verpleging der krankzinnigen en der *leprozen* op *Curaçao* geschiedt door zusters van liefdadigheid.

In het *Gasthuis en hospitaal voor de armen* op *Curaçao* werden verpleegd 143 personen, waarvan 52 herstelden, 45 overleden en 46 op den 31 December 1880 in behandeling bleven. De uitgaven, die gedeeltelijk door een gouvernements-subsidie gedekt werden, bedroegen *f* 10,569. De directie heeft, aanvangende met het jaar 1882, bedankt voor de tegemoetkoming uit de koloniale kas (*f* 1000 's jaars), dewijl het gesticht voortaan zijne uitgaven zelf zou kunnen bestrijden.

De *Spaar- en Beleenbank* op *Curaçao* sloot hare balans over het 30ste huishoudelijke jaar op den 1 Juli 1880 met *f* 376,923. Het getal deelhebbers bleef 130; dat der stortingen was 5,660, het bedrag der gestorte gelden *f* 103,989. Voor administratie en kleine benodigdheden werd uitgegeven *f* 4,668.

Het kapitaal der gelijksoortige bank op *Bonaire* steeg in 1880 van *f* 2,542 tot *f* 2,669. De stortingen bedroegen *f* 5,750. Op panden werd uitgezet *f* 374, op obligatiën *f* 2,450, op hypotheken *f* 2,950.

De uitgaven en saldo's der *Armenkassen* waren in 1880, als volgt:

	Uitgaven.	Saldo.
<i>Bonaire</i>	<i>f</i> 121	<i>f</i> 143
<i>Aruba</i>	" 395	" 5
<i>St-Martin</i> (Ned. ged.)....	" 355	" —
<i>St-Eustatius</i>	" 7	" 79

De armenkas op *St-Martin* had een tekort van *f* 29.

Omtrent de werking der Protestantsche maatschappij van weldadigheid, de Israëlietische maatschappij van hulpbetoon aan vlijtige armoede en de verschillende begrafenisverenigingen behelst het *Verslag* geene bijzonderheden.

Aangaande de kerkelijke bedelingen worden, in het hoofdstuk *Eeredienst*, de volgende opgaven aangetroffen. De uitgaven van het

Protestantsche weezenfonds op *Curaçao* bedroegen, wegens maandelijkschen onderstand en kleeding, *f* 1,661. Aldaar werd door de Protestantsche gemeente aan de armen uitgedeeld *f* 2,120, waartoe uit de algemeene armengelden *f* 603 werd bijgedragen. Door het Gouvernement werd, als in vorige jaren, aan genoemd fonds een subsidie van *f* 1,500, en aan de R.-K. gemeente eene tegemoetkoming van gelijk bedrag, ten behoeve van hare weezen, toegekend. De armen der Ned.-Port.-Israëlietische gemeente ontvingen van het Gouvernement uit de algemeene armengelden *f* 301. Het armenfonds der Ned.-Herv.-Israël. gemeente bedroeg op ult^o. Dec. 1880 *f* 1,768.

BURGERLIJKE GENEESKUNDIGE DIENST. In het burgergasthuis op *Curaçao* was in 1880 een der verpleegden (een schepeling van een der in de haven liggende koopvaardij-schepen) lijdende aan de gele koorts. Bij het einde van het jaar was de ziekte, die zich ook op het stationsschip *Alkmaar* vertoond had (zie boven), geheel geweken. Op *Bonaire* kwamen kinkhoest en mazelen voor; op *Aruba* heerschten de mazelen vrij algemeen. Op *St-Martin* en *St-Eustatius* kon de gezondheidstoestand bevredigend, op *Saba* over het algemeen gunstig genoemd worden.

Een aan de hoogeschool te *Göttingen* in de genees-, heel- en verloskunde gepromoveerd persoon verkreeg, na afgelegd examen, eene akte van bevoegdheid tot uitoefening van die vakken in *Curaçao*. Twee vrouwen erlangden vergunning om als vroedvrouw werkzaam te zijn.

ONDERWIJS. Voor zoover het uit het *Kol. Verslag* van 1881, in verband, wat de scholen betreft, met dat van het vorige jaar, te putten is, volgt hier eene opgave van het getal scholen en leerlingen in 1880.

	Scholen.	Leerlingen.	
		Jongens.	Meisjes.
<i>Curaçao</i>	4 landsscholen.....	538	76
	Schol. der zusters v. liefdadigheid.....	446	1,098
	10 bijzondere scholen.....	239	106
	Totaal.....	2,503	
<i>Bonaire</i>	1 landsschool.....	136	1)
	2 schol. der zusters v. liefdadigheid....	} 318	2)
	1 bijzondere school.....		

1) 111 jongens en 25 meisjes.

2) 108 jongens en 210 meisjes.

	Scholen.	Leerlingen.
Aruba.....	1 landsschool.....	110
	Schol. der zusters v. liefdadigheid.....	146
St. Martin (Ned. ged.)	3 landsscholen.....	106 ¹⁾
St. Eustatius.....	1 landsschool.....	180
Saba.....	3 bijzondere scholen.....	? ²⁾

Omtrent het cijfer van het onderwijzend personeel bevat het *Verslag* geene opgave.

Door de schoolcommissie op Curaçao werden aan 3 personen, na afgelegd examen, akten van bekwaamheid als onderwijzer uitgereikt.

In het hoofdstuk *Eeredienst* vindt men melding gemaakt van 2 zondagscholen van de Methodisten: eene op St. Martin en ééne op St. Eustatius, met 283 en 266 leerlingen, benevens van eene zondagschool der Rooms-Katholieken op St. Martin, die door 119 kinderen bezocht werd.

MIDDELEN VAN VERVOER EN BRIEVENPOSTERIJ. De maildienst tusschen Curaçao en St. Thomas geschiedde tweemaal 's maands met een schoener. Er bestond ook maandelijks ééns gelegenheid om brieven met de Deutsche pakketbooten te verzenden.

Het vervoer van brieven en drukwerken, per mail en per scheepsgelegenheid, was in de drie laatste jaren als volgt:

	Ontvangen.			Verzonden.		
	1878.	1879.	1880.	1878.	1879.	1880.
Brieven.....	30,474	44,208	54,252 ³⁾	14,959	25,881	40,722
Drukwerk. {	porto's of					
	vellen....					
	25,291	38,180	54,146	1,698	3,598	11,882
	getal.....					
	—	—	1	—	—	5

In 1880 werden van Nederland ontvangen 4,419 brieven en 10,747 drukwerken, en daarheen verzonden 3,608 brieven en 675 drukwerken.

De ontvangsten aan het postkantoor te Curaçao bedroegen: in 1878 *f* 6,811, in 1879 *f* 10,029, in 1880 *f* 13,435, Onder laatstgenoemd bedrag is begrepen *f* 97 voor verkochte briefkaarten.

¹⁾ Getal leerlingen van ééne school; de beide overige scholen werden gemiddeld door 55 en 39 leerlingen bezocht.

²⁾ Het getal leerlingen is niet opgegeven. Het *Verslag* meldt alleen, dat 149 kinderen van onvermogenende ouders kosteloos onderwijs genoten: 65 ter hoofdplaats en 84 in de twee scholen te Windwardside.

³⁾ In het *Verslag* staat, ten gevolge van het niet mederekenen der brieven, van „diverse plaatsen” ontvangen, 43,437.

GELDELIJK BEHEER. De volgende staat geeft een overzicht van het geldelijk beheer der kolonie Curaçao, voor 1867 tot en met 1877. volgens de wetten, waarbij de sloten der rekeningen over die jaren zijn vastgesteld; voor de overige jaren volgens de begrotingen (wetten van den 24 Dec. 1877/14 Dec. 1878/13 Nov. 1879, *Stbl.* n°. 304/190/189, 18 Jan. 1879/5 Dec. 1880, *Stbl.* n°. 9/198, 24 Jan. 1880/4 Dec. 1881, *Stbl.* n°. 15/183, 22 Jan. 1881, *Stbl.* n°. 20, en 30 Jan. 1882, *Stbl.* n°. 32).

Jaren.	Uitgaven.	Belastingen enz.	Ontvangsten. Bijdrage uit 's Rijks schatkist.
1867.....	<i>f</i> 530,321	<i>f</i> 369,995	<i>f</i> 160,326
1868.....	" 508,995	" 308,450	" 200,545
1869.....	" 476,032	" 327,233	" 148,799
1870.....	" 427,178	" 363,428	" 63,750
1871.....	" 428,329	" 377,377	" 50,951
1872.....	" 422,406	" 364,880	" 57,526
1873.....	" 429,543	" 451,698	" —
1874.....	" 457,426	" 381,967	" 75,458
1875.....	" 462,231	" 355,337	" 106,894
1876.....	" 484,903	" 333,341	" 151,562
1877.....	" 514,411	" 314,015	" 200,396
1878.....	" 607,938	" 390,246	" 141,941 ¹⁾
1879.....	" 640,024	" 367,896	" 272,128
1880.....	" 526,009	" 382,691	" 140,586 ²⁾
1881.....	" 572,222	" 395,091	" 177,131
1882.....	" 565,497	" 528,631	" 36,866

De uitgaven en ontvangsten, voor 1882 geraamd, zijn volgenderwijze verdeeld:

	UITGAVEN.			
	Gewestelijk bestuur.	Justitie en politie.	Geldelijk beheer.	Eeredienst en onderwijs.
Curaçao.....	<i>f</i> 31,391	<i>f</i> 92,286	<i>f</i> 31,684	<i>f</i> 43,192
Bonaire.....	" 5,050	" 6,740	" 2,220	" 6,766
Aruba.....	" 5,062	" 6,020	" 1,930	" 6,666
St. Martin (Ned. ged.)	" 6,300	" 10,521	" 2,355	" 6,850
St. Eustatius.....	" 4,200	" 6,131	" 1,660	" 5,340
Saba.....	" 3,215	" 2,790	" 1,060	" 3,500
	<i>f</i> 55,218	<i>f</i> 124,488	<i>f</i> 40,909	<i>f</i> 72,314

¹⁾ Bij de wet van den 26 Dec. 1879 (*Stbl.* n°. 229) gebracht op *f* 241,941.

²⁾ Id. van den 4 Dec. 1881 (*Stbl.* n°. 184) gebracht op *f* 153,279.

	Plaatselijke kosten.	Landsgebouwen en eigendommen.	Pensioenen, wachtgeld, enz.	Totaal.
Curaçao.....	f 89,505	f 15,160	f 69,106	f 372,325
Bonaire.....	" 10,725	" 1,500	" 12,450	" 45,451
Aruba.....	" 4,515	" 2,050	" 7,507	" 33,750
St. Martin (Ned. ged.)..	" 7,530	" 1,150	" 14,713	" 49,419
St. Eustatius.....	" 6,610	" 1,000	" 7,956	" 32,897
Saba.....	" 3,300	" —	" 2,787	" 16,652
	<u>f 122,185</u>	<u>f 20,860</u>	<u>f 114,522</u>	<u>f 550,497</u>
Onvoorziene uitgaven.....				" 15,000
				<u>Totaal..... f 565,497</u>

ONTVANGSTEN.

	Belastingen.	Inkomsten van onderscheiden aard.	Totaal.
Curaçao.....	f 285,200	f 66,831	f 352,031
Bonaire.....	" 24,500	" 3,625	" 28,125
Aruba.....	" 21,625	" 101,170	" 122,795
St. Martin (Ned. ged.)..	" 9,650	" 2,890	" 12,540
St. Eustatius.....	" 6,715	" 1,550	" 8,265
Saba.....	" 3,925	" 950	" 4,875
	<u>f 351,615</u>	<u>f 177,016</u>	<u>f 528,631</u>
Bijdrage uit 's Rijks schatkist.....			" 36,866
			<u>Totaal..... f 565,497</u>

De bezoldiging en verblijfkosten van den Gouverneur, benevens de kosten van 's Rijks land- en zeemacht, tot bescherming der kolonie gevorderd, worden, ingevolge het regeeringsreglement van den 31 Mei 1865 (*Stbl.* n°. 56), uit het VIde en het Xde hoofdstuk der Staatsbegroting gekweten. Buiten de uitgaven ten behoeve van het maritieme station, welke op die begroting slechts voor een deel afzonderlijk worden uitgetrokken, zijn de vermelde uitgaven voor 1882 geraamd, als volgt:

Wedde en verblijfkosten van den Gouverneur, benevens daarmede in verband staande uitgaven.....	f 14,007
Pensioenen van oud-Gouverneurs en hunne weduwen....	" 9,500
Kosten van de landmacht.....	" 188,347
Pensioenen, gagementen, onderstand enz. van personen, behoord hebbende tot de landmacht, en pensioenen van hunne weduwen.....	" 28,089

Totaal..... f 239,943

DE BANK. Volgens de opgaven, in het *Kol. Verslag* voorkomende, bedroeg het kapitaal der instelling op ult°. Dec. 1880 de som van..... f 437,965 waarvan uitstaande aan gediscoteerde wissels, beleende speciën en gedeponeerde gouvernementswissels....." 389,075 zoodat in de kassen aanwezig op ult°. Dec. 1880..... f 48,890 waarbij diversen a....." 14,932

Totaal bedrag, in de kassen aanwezig op ult°. Dec. 1880. f 63,823

Van deze som bevond zich f 62,823 (bankbiljetten en specie) in de reservekas tot het doen van beleeningen en f 1000 (bankbiljetten) bij den Voorzitter voor kleine beleeningen.

Het bedrag der bankbiljetten was op ult°. December 1880, evenals op den 1 Januari van dat jaar, f 148,700. Hun getal, gesplitst naar de soorten, bedroeg: 3,173 van f 5, 3,491 van f 10, 1,725 van f 25 en 1,096 van f 50; te zamen 9,485 biljetten.

NIJVERHEID, LANDBOUW, VEETEELT ENZ. *Nijverheid.* In 1880 werden 26,412 kub. meter phosphorzure kalk, waaronder 7,679 kub. meter afkomstig van Klein-Curaçao, in 28 vaartuigen, van Curaçao, en 14⁸⁶⁰ kub. meter van Aruba uitgevoerd. Door de exploitatie van die meststof vloeide aan uitvoerrechten en scheepsongelden f 26,266 in de koloniale kas.

Ofschoon de onderzoekingen naar metaalertsen, welke sedert lang op Curaçao plaats hadden, nog tot geene bevredigende uitkomsten leidden, schenen echter de kostbare werken, die in het westelijk deel van het eiland werden aangelegd, het vermoeden te wettigen, dat eene betere uitkomst zou verkregen worden.

De Aruba-Island-Goldmining-Company zette hare goud-exploitatie op Aruba voort, doch had gebrek aan voldoende arbeidskrachten, dewijl de inlandsche werklieden de voorkeur gaven aan het inzamen van den oogst, het bewerken van aloë en den arbeid bij de Aruba-phosphaat-maatschappij, waardoor zij in hunne behoeften konden voorzien. De Company nam dientengevolge 16 Italianen en 40 Bonairianen in dienst, doch deze laatsten zijn voor het mijnwerk niet geschikt. Het oordeel van den gezaghebber omtrent de goudmijnen luidde gunstig.

De Aruba-phosphaat-maatschappij, in December 1879 opgericht, kon den aangevangen arbeid, ten gevolge van den omvang der

voorloopige werkzaamheden en van ondervonden vertragingen, eerst in 1881 met kracht voortzetten.

In de zwavelmijnen op Saba stonden de werken bij voortduur stil. De eigenaar zou in Amerika overleden zijn.

Van Bonaire werden uitgevoerd: 131,150 klinkers, 300 plavuizen en 6,646 hectoliter kalk; van Aruba: 130 vaten kalk; van St. Eustatius: 200 vaten tras en 700 klinkers.

Het groote zoutmeer op St.-Martin leverde, ten gevolge van veelvuldigen regen, geen oogst op. Uit de kleine zoutpannen werden 16,901 vaten zout ingezameld. Op ult^o. December 1880 was de sterkte van het water in het groote zoutmeer gestegen tot 22°. Op Bonaire was de zoutoogst niet onvoordeelig.

De uitvoer van zout uit Curaçao bedroeg 37,363 vaten, uit Bonaire 61,760 hectoliter, uit Aruba 700, en uit St.-Martin 11,317 vaten.

Landbouw. De uitslag der proef, met het opnieuw aanplanten van suikerriet op St.-Martin genomen, (zie vorig *Overzicht*, blz. 350), was nog weinig bevredigend; slechts 60 hectaren waren met dat gewas bezet. De kleine landbouw werd daar met vrij goed gevolg uitgeoefend. De voortbrengselen waren bestemd voor eigen verbruik. Op St.-Eustatius was de oogst van yams en zoete aardappelen gunstig; de verkoop dezer artikelen in den vreemde wierp geene winsten af. De landbouw op Saba leverde niet onbeduidende voordeelen op.

De uitvoer van Bonaire bestond uit 250 decaliter boonen, 675 decaliter maïs, 197,565 kilogram dividivi, 234,625 kilogr. rood verfhout, 19,835 kilogr. aloë-hars, 97,350 kilogr. brandhout, 15,093 zakken houtskool. Van Aruba werden uitgevoerd: 1,733 decaliter boonen, 3,420 vaten pinda's, 500 kokosnoten, 64,750 kilogram dividivi 46,519 kilogram aloë-hars, 1,265 dozijn stroohoeden, 22 dozijn gevlochten mandjes; van St. Martin: 2,500 kilogram bruine suiker, 480 kilogr. oranjeschillen, 89 vaten tamarinde, 8 vaten houtskool; van St. Eustatius: 3,453 vaten yams, 1,835 vaten zoete aardappelen, 20 vaten maïs, 29 vaten pinda's, 2 vaten cassavestijfsel, 28 vaten houtskool.

Veeteelt. De volgende staat geeft een overzicht van den veestapel bij het einde van 1880.

	Paarden.	Ezels.	Muilez.	Hoornvee.	Schapen.	Geiten.	Varkens.
Curaçao.....	254	1,995	232	2,294	23,452	31,340	475
Bonaire.....	111	886	—	403	1,503	15,020	935
Aruba.....	174	1,259	18	254	13,406	30,518	1,433
St. Martin (Ned. ged.)	205	65	16	950	600	500	556
St. Eustatius.....	50	200	1	710	550	900	715
In 1880...	794	4,405	267	4,611	39,511	78,278	4,114
" 1879...	760	3,778	258	4,350	33,023	80,033	3,136

De uitkomsten der veeteelt op Saba, waaromtrent geene cijfers zijn medegedeeld, waren bevredigend.

Van Bonaire werden uitgevoerd: 2 paarden, 194 ezels, 39 runderen, 421 schapen, 1,823 geiten, 3 varkens, 3,146 kilogr. geitenvellen, 50 kilogr. wol en 83 salons (geconserveerd vleesch); van Aruba: 1 paard, 82 ezels, 9 runderen, 121 schapen, 86 varkens, 1,575 kilogr. wol, 311½ dozijn geitenvellen en 3,500 kilogr. beenderen; van St. Martin: 7 paarden, 17 muilezels, 105 runderen, 69 schapen, 187 geiten, 77 varkens en 4 dozijn schapenvellen; van St. Eustatius: 2 paarden, 3 ezels, 87 runderen, 121 schapen, 81 geiten, 64 varkens en 108 geitenvellen; van Saba nu en dan eenige runderen, schapen en geiten naar St.-Thomas.

Uitgifte van gronden. Tot het bouwen van huizen werden 8 stukjes grond, tegen vergoeding aan de koloniale kas, in eigendom afgestaan: 1 op Curaçao, ter grootte van 87 vierk. meter, en 7 op Aruba (in het dorp), te zamen groot 21,30 aren; tot het bouwen van hutten: op Bonaire 6 stukjes. Tot uitoefening van den landbouw werden afgestaan: op Bonaire, in eigendom, 1 stukje landsgrond; op Aruba, in huur tot opzeggens toe, 129 stukken (537 hectaren), waarvan 117 (515 hectaren) voor de uitbreiding der aloëteelt bestemd waren.

HANDEL EN SCHEEPVAART. In den handel van het eiland Curaçao was weinig verandering merkbaar. De handel van Bonaire leverde goede uitkomsten op; die tusschen Aruba en Curaçao bleef in levendigheid toenemen. Op St.-Martin was het handelsverkeer van weinig beteekenis. De achteruitgang werd veroorzaakt door de herhaalde mislukking van den zoutoogst. Zonder zoutoogst is op dat eiland, waar het verbruik gering is, geene scheepvaart denkbaar, dewijl er geene andere producten in genoegzame hoeveelheid voor-

handen zijn, om aan schepen eene retourlading te verzekeren. De handel op Saba was steeds onbeduidend.

De haven van Curaçao bleef gedurende 1880 opgenomen in de stoombootlijnen van Hamburg, Liverpool, Håvre, New-York en Maracaibo. De booten der lijn van Bordeaux hebben hare bezoeken gestaakt.

Het getal schepen, te Curaçao binnengeloopen, was:

Voor directen invoer.		Voor doorvoer.		Binnen 3 etmalen vertrokken.		Totaal.		
Schepen.	Tonnen.	Schepen.	Tonnen.	Schepen.	Tonnen.	Schepen.	Tonnen.	
1871	.1,134	27,666	115	36,985	216	19,786	1,295	84,437
1872	.1,156	28,806	146	60,860	22	30,558	1,324	120,224
1873	.1,041	22,145	213	79,847	19	23,389	1,273	125,381
1874	.1,089	149,839	229	111,356	62	84,672	1,318	161,195
1875	...942	34,058	43	38,480	36	37,930	1,021	110,468
1876	...794	schepen.	55,196	tonn.	33	36,108	827	91,304
1877	...801	"	56,875	"	31	31,045	832	87,920
1878	...963	"	134,720 $\frac{1}{2}$	"	17	15,578 $\frac{1}{2}$	980	150,299
1879	.1,173	"	472,090	kub. met.	56	171,948 ¹⁾	1,229	644,038 ¹⁾
1880	.1,072	"	402,060	" "	80	247,531 ¹⁾	1,152	649,591 ¹⁾

Onder de ingeklaarde schepen bevonden zich 8 (3,470 kub. meter) van Amsterdam.

De Curaçaosche koopvaardijvloot bestond op ult^o. December 1880 uit 12 schoeners en 3 barken.

Voor de andere eilanden was de scheepvaartbeweging, als volgt:

	1877.		1878.		1879.		1880.	
	Schepen.	Tonn.	Schepen.	Tonn.	Schepen.	Kub. met.	Schepen.	Kub. met.
Bonaire....	435	11,058	425	26,389 ¹⁾	563	28,887	516	27,050
Aruba.....	193	2,508	187	3,577	207	7,387	231	12,401
St-Martin...	329	26,365	293	14,507	220	21,889	220	21,850
St-Eustatius.	336	4,351	366	5,874	370	13,936	309	11,725
Saba.....	171	—	134	4,022	160	14,450	148	10,480

In 1880 werden gebouwd: op Curaçao 2 kleine vaartuigen (171 kub. meter), op Bonaire 5 (168¹⁹⁰ kub. meter), op Aruba 3 vaartuigjes (64⁹⁹⁰ kub. meter), op St.-Eustatius 2 booten.

Op Curaçao werden in 1880 afgegeven 15 nieuwe zeebrieven, waarvan 2 voor nieuw gebouwde vaartuigen, op Bonaire 8 zeebrieven, op Aruba 3, op Saba 7; op St.-Martin werd 1 zeebrief uitgereikt.

De vergunningen, op Curaçao verleend om met vaartuigen de buitenbaaien te mogen aandoen, waren 107 in getal.

MEN G E L W E R K.

POSTSTATISTIEK VAN DE EUROPEESCHE STATEN OVER 1880.

Onder de administrative verslagen, die de post-administratiën jaarlijks aan hare regeeringen uitbrengen, bekleedt dat van den Grootmeester der Britsche Posterijen, dat zich niet slechts tot dorre cijfers bepaalt, doch door tal van bijzonderheden zeer aantrekkelijk gemaakt wordt, den eersten rang.

Tijdens het congres van St. Petersburg (10—22 Aug. 1872) maakte dit onderwerp voor het eerst een punt van behandeling uit. De vaststelling van algemeene tabellen, hiervan het gevolg, was, bij het streven naar eenheid op dit punt, een belangrijke stap.

Door het internationaal bureau van de Algemeene Postvereniging te Bern wordt thans jaarlijks, overeenkomstig dit plan, een statistiek samengesteld en uitgegeven, onder den titel: „*Statistique générale du service postal dans les pays de l'union postal universelle*”, bevattende in 130 rubrieken de verschillende opgaven der verenigingslanden.

Deze proeve van vergelijkende poststatistiek, hoe uitgebreid en belangrijk de arbeid ook zij, is nogtans onvolledig. Want, al zijn de uitkomsten der poststatistiek ook al een zekere gids ter beoordeeling van de binnenlandsche beweging, in het internationaal verkeer blijft het nog steeds ontbreken aan de noodige overeenstemming van de grondslagen, waarop deze tabellen worden samengesteld. De tellingen vinden niet overal op dezelfde wijze, met even veel zorg en gedurende dezelfde periodes plaats. Zij mist dus de gewenschte juistheid om de administratiën in staat te stellen hare middelen van exploitatie en den betrekkelijken omvang harer operatiën zuiver te vergelijken.

¹⁾ Kub. meters.